

ROZVĚDČÍK III

pokleslý plátek -
Váš výtlač z davu

Vážený čtenáři,

v těchto pohnutých časech, kdy i božský Kája Gottů přesladil svou kávu, a nabubřelé lidstvo slaví 34 let od první lidské tápoty na Měsíci, se ve Velkých Bobkovcích opět nic neděje.

Ovšem zdání klame.

Nenechte se oklamat zatuchlým bobkovickým klimatem, které se šíří hlavně v okolí rybníku Kovaráku a jiných místech, třeba z budovy naproti bobkovickému oxfordu.

Naštěstí proniká tímto puchem břítká čepel Rozvědčikova.

Už jen příloženým CD se Rozvědčik odpoutává od pouhé psané formy, přifukuje svůj piedestal a zaměstnává další z Tvých smyslů, **vážený čtenáři!** Na stříbrném kotoučku je naloveno největších štik z bobkovické tůně. Legendy nestárnou a my to víme nejlíp.

Již potřetí otvíráme hledí a samozřejmě opět v širším a dřívě neviděném úhlu. Tento úhel vytýčuje základní rozměry dobrého vkusu a jasně diferencuje hranice dosud nedefinované - hranice pónlu.

Sypajice popel na hlavy své i vaše voláme trojhlasem :

komus eton e líbí, aťsiprd elp o líbí !

Μελουν & Břt & ➡➡➡

Aktuality

Milý čtenáři ,

tahle aktualita je o shromažďování občanů na místech veřejných jako jsou náměstí, pěkně rostlá zákoutí nebo prostá náves.

Občané konkrétní obce a blízkého okolí se sejdou, jedí, pijí, poslouchají, co kdo říká, nebo hraje, dle vkusu se pohybují prostorem, jsou součástí. Nejsou to akce šité na zisk, vstupné je mírné nebo vůbec žádné. Důvod, proč se to celé děje, je jednoduchý. Dostat lidi na ty náměstí a zákoutí. Oni už si poradí. Program bývá rozmanitý, od vyložených folkáren a kotlíkáren, přes hutnej hanspaulskej bigbít, až po obskurní dinosauří hvězdy lokálního zábavového nebe (Mnichovice), nebo pouliční divadlo a chystaný festík (Nespeky). Jedno mají tyto akce společné. Spoluúčast obecních úřadů v roli pořadatelů a garantů. A co v našich milých Velkých Bobkovcích?

Uvidíme.

Každopádně naživo to bude 23. 8. v Nespekách.

Karamaz

2. srpen 2003: Vystoupení loutkového souboru Naším dětem při příležitosti Otevření zahrady
Galerie ve Velkých Popovicích.

Pohledem čerta Sakryáše.

Sakryš! Poklidný sobotní letní podvečer.

Zahrada pod galerií: gulášek, pivečko, perníčky... To jsem se teda poměř! A navíc...! Slunce pražilo přímo pekelně a já nemusel tolik přikládat pod kotle pekelné! Trocha volna ani starému pekelníkovi neuškodí!

Půl hodiny před představením se mne zmocnila pekelná tréma. Vždyť jsem, sakra, skoro dva měsíce, nevytáhnul kopyto ze zatuchlého, temného ochozu loutkární.... Konečně čerstvý vzduch!

Náš nový, mladý principál „Sosna“ přijal pozvání místního „kováře“ Romana Kotrče a já, Sakryáš, a všechny další postavičky z pohádky „Kašpárek v pekle“, jsme zahráli a zazpívali dětičkám i dospělým dětem náš, zatím nejoblíbenější, po čertech sakra dobrý kus.

Sakryáš

NĚKOLIK SLOV O KOMPILACI

Těm šťastnějším z vás, kterým se dostává výtisk našeho časopisu i s hudebním nosičem, srdečně gratulujeme a zároveň přejeme mnoho nevšedních zážitků při jeho poslechu.

Nahrávka vznikala v Haluzné od května do července 03. K tomu bylo zapotřebí vytvořit z tuctové zkušební funkční nahrávací studio. Znamenalo to nejen vybavit prostor odpovídající technikou, ale i akustické úpravy interiéru. A proto chceme veřejně poděkovat všem, kteří se na tomto projektu bezplatně podíleli. Díky!

Cílem akce bylo především, už po všech těch letech zmapovat, zdokumentovat, přímo řečeno zdigitalizovat, tj. nahrát tumpachové snažení místních muzikantů. Borci si jistě úspěchy přičtou sami a skutečný výsledek necht' posoudí posluchač sám.

Není co řešit. Dále následují stručné charakteristiky jednotlivých kapel v různých formách podání.

IKONA-CYKLON

Jak dokladuje „Udělení tvůrčího stipendia“ Linhartovou nadací zd. 20.10. 94 !!, datum prvního koncertu v pražském ROXY, oxidují zde tyto skoro spolužáci dlouho. Stylově se formace potáčí někde na pomezí punku, grunge a metalu.

Kapelu tvoří hráči z Post. Obl. a jádro Meloun. Po několikaleté pomlce sebou tento kostlivec popovického bigbitu škubl a vypadl ze skříně. Výsledkem jsou v novém aranži devět let staré fláky zahrané na doraz.

Postižená Oblast

Prasopal Postižená Oblast masakruje kde může. Jednou z mnoha jejích zvláštností je obrácená koncertní strategie. Účelem vystoupení není přitáhnout k svým nohám nadšené obecenstvo, Postižená Oblast se snaží diváky vypuzovat.

Daří se jí to. Na akcích, na kterých vládla před jejím vystoupením svornost a tolerance, rozšiřuje svojí produkci zóny nestability: mnoho věcí není tak jak se zdá. Postižená Oblast nemá snahu naznačovat, že žijeme v jiném světě, než v jakém si myslíme, že žijeme. Ukazuje to na plno. Nejenom dravý přístup k poslednímu soustředění před výkonem, ale i mocná síla zvuku skupiny mění místa úderu k nepoznání.

Výsledkem soustředěného úsilí hráčů Postižené Oblasti je několik lokálních zákazů vystupování a okázalých vyloučení souboru z některých oblastí hudební scény. Skupina vznikla na jaře 1994. V Postižené Oblasti hrají Balvan - basa, Michal - bicí, Ondřej „Macabre“ - kytara, všichni tři se starají i o vřískot.

Fredy, Hodač, Soda, DJ Matějka založili kapelu na podzim a chtěli hrát hiphop. Hiphop se nevyved. Hodač sednul za bicí a začalo ho to bavit. Tak oslovili Sodu aby šel zpívat. Soda to nakop a jede to. Fredy hraje taky dobře.

Nemlich

Vjedec má plnou igelitku fláků z který tasí vybroušené démanty už cca 15 let. Po tuto dobu mu do toho podkuřují různá mamrdí pírká většinou Tomáš s Vojtou a Kamilem.

To vše momentálně pod hlavičkou NEMLICH.

Kapela prostupuje hudební scénou jak kladivo hovnem – specifický styl už ovlivnil téměř vše, co se ovlivnit dalo – pusťte si jakýkoli rádio – uvidíte, že všude hrajou NEMLICH muziku.

Reportéři časopisu Rozvědčík přistihli čistě náhodou zkoušející kapelu Bullevjan.

Nabízíme Vám krátké Interview

Proč hraje?

Dáňa: Proč? Protože nás to baví, vid' a sme se tady sešli, dali sme si „píčko“ a začli sme hrát, no...

Pro Michalu. Jak s nima můžeš tady vydržet?

Michala: Hele... spíš jak můžou oni vydržet se mnou. V pohodě! Já se sem těším na ně.

Vaši fanoušci se nemohou shodnout na přesném datu vašeho vzniku.

V nastalé bitce se kapela usnese, že datum je 9.9.2002

Kolik ste měli zpěváků?

David: Ondřej, nějaká buchla

Dáňa: Matějka, Kuba Matějka pak Soda, Soda ne, pak Jana, pak sem do toho nastoupil ještě já.

David: Ty zpíváš furt jako.

Dáňa: No ale já sem přišel poslední.

Michala: Dobrá zpěvačka

Kdo je v kapele největší prudič?

David: Já.

Ondřej: Jednoznačně beze všech pochybností Hřebík a David ....ale hned potom já.

Michala: David je tichý prudič. Hřebík je hlasitý prudič.

Jak je to s tím názvem?

Dáňa: Notak, jmenujeme se Bullevjan a sou to tyhlety kamna.

Ondřej: Ty kamna sou bullevjan!

Dáňa: My sme to viděli někde na velkéj kamnech tiskace a tam bylo R, ale nechali sme tam V vono je to takový měkký.

A není to jako, že by se to blbě pamatovali lidem?

Dáňa: No jako je to možný ale my už sme se na tom takhle shodli a už to tak necháme.

David: No ale vopni nám stejně říkej bolehlav.

Dá se tohle CD Bullevjan brát jako elpíčko?

David: Jako demo... Chceme ještě udělat něco ve studiu.

Dan: Ale musíme tady pochválit vás, že ste nám to nahráli tak pěkně.

První koncert?

Dan: Kdy byl?

Dan: První koncert sme měli na maškarním vlastně tady, že jo. Sedmýho prosince 2002 na maškarním.

Co lidi?

David: Mě se to líbilo.

Dan: Lidi nás posílali do prdele.

Michala: Lidi tam, byli.

Dan: že by sme měli hrát rychleji.

David: Ale nepodařilo se nám je odtamtud dostat jako Postižený oblast.

A lidi za váma pak chodili a říkali: Hele to bylo fakt dobrý.

David: Za mnou nikdo nepřišel.

Chystáte nějaké změny v obsazení?

Dan: Jedině že by sme přibrali pět čemošek a nějakého trumpefáka.

Nějaký klávesy vidim takže usuzuju, že máte novej nástroj.

Dan: No

David: No

Ondřej: No, na to hraje zpěvačka.

A další koncert je kdy?

Dan: Další kocert máme osmýho to je vlastně tenhle ten křest.

David: A potom třicátého – Open Air v Popovicích

.....v tento okamžik přichází Hřebík

Tak nám řekni, kdo je tady kapelník.

Honza: To sem já. Já sem kapelník.

Nejlepší koncert?

Honza: Nejlepší koncert byl v Dukovanech 30.května. To jak byl ten motorkářskej sraz.

To bylo venku?

David: Venku ano.

A motorkáři vás vykouslí?

David: Motorkáři tam byli asi čtyři.

Bude nějaká nová písnička na dalším koncertě?

Honza: Dvě. Jestli se to povede tak tři. Ani nevím, jak se menujou.

A budou nějaký kratší ty písničky?

Honza: My sme si řekli, že tradici čtyř a půl minut zachováme. Takže ta jedna je sedmiminutová a ta druhá dvanáctiminutová.

A co budoucnost?

Ondřej: Sem říkal to Tokio, Šanghaj ty bordely.

Honza: A Istanbul samozřejmě. Na tom sme se všichni shodli. V Tokiu koncert a hlavně ty bordely, vole, v Tokiu.

Coca Cola stokrát jinak !!!!!

always Coca Cola

I Coca-cola má svá plus. V mnoha státech USA s sebou vozí dálniční hlídky dva galony (8 litry) Coca-coly za účelem odstranění krve z vozovky po vážných bouráčkách. Syrový hovězí steak je po dvou dnech máčení v Coca-cole připraven ke konzumaci. Výborně se uplatní při čištění toalet: nalijte plechovku Coly do záchodové mísy a nechte hodinu působit, pak spláchněte. Kyselina citrónová, obsažená v nápoji, odstraní z porcelánu všechny skvrny. Potřebujete odstranit rezavé skvrny z chromovaného nárazníku svého luxusního vozu?

Drhnete postižené místo směsí natrhaného kousku alobalu a Coca-coly. Nebo chcete očistit zrezlý šroub? Několik minut na něj nechte působit hadřík namočený v Cole. Pečení syrové šunky: vylijte plechovku Coly do pekáče, zabalte šunku do alobalu a pečte ji. Chvilí před dopečením sejměte aluminiovou folii a vypečený tuk zachycený v alobalu promixujte s Colou. Vznikne vynikající hnědá omáčka. A jak se zbavit mastnoty na oblečení? Vylijte obsah Coca-coly do pračky a přidejte prací prášek nebo saponát. Stejný postup pomůže i při mytí automobilových skel. Aktivní složkou Coca-coly je kyselina fosforečná s pH 2,8. Tato chemikálie rozpustí kovový hřebík během čtyř dní. Přeprava koncentrátu Coca-coly v cisternách proto vyžaduje speciální odolné materiály. Distributoři Coly ji už 20 let využívají k čištění motorů svých nákladních vozů.

Čapí soud

V Žemru (Sommerfeld) v Branibořích sídlíval známý pár čápů na hřbetě jisté stodoly. Po dlouhá léta vracel se tento párek z jara do starého hnízda. Také letos se vrátili. Avšak když již několik dní v starém hnízdě hospodařili, přiletěl do Žemru druhý čapí pár a tak dlouho na starý útočil, až jej vypudil. Vypuzení bloudili několik dní okolo starého hnízda, poté zmizeli, až jednoho dne objevili ve staré domovině opět, tentokrát opět doprovázeni jinými čápi [...] Osm nejstatnějších čápů se vypravilo k hnízdu a po jisté době je vyklofali a donutili do značné vzdálenosti od hnízda. Podrželi je tamtak dlouho, dokud se starý čapí pár neusadil v hnízdě.

Zuby

Zuby mají vysokou tuhost a pevnost v tlaku. Mimořádně pozoruhodným materiálem je zubní sklovina – tvrdá, odolná proti oděru a přitom houževnatá, přestože se u běžných materiálů obvykle pevnost a houževnatost vylučují. Tajemstvím zubní skloviny je opět skryto v její zvláštní struktuře. Skládá se převážně z minerálů hydroxylapatitu ve formě vláknitých šestibokých krystalků tlustých jen několik mikrometrů a orientovaných kolmo k povrchu zubu. Tato krystalická vlákna mají ještě jemnou strukturu tvořenou mnohem menšími rovnoběžnými jehličkami.

Podstatné je, že mezi těsně uspořádanými minerálními krystaly zůstávají nepatrné póry, které jsou vyplněny vodou. Při kousnutí nebo při nárazu pohlcují mechanickou energii jako mikroskopické kapalinové tlumiče.

Odpor tlumící kapaliny se zvyšuje elektrickými náboji, které vnější tlak vybuzuje na povrchu na krystalické mřížky. To je zvláště účinné, je-li povrch hydroxylapatitu fluoridován. Tak lze částečně vysvětlit příznivé působení fluoru na odolnost zubů.

Deprese tě popadne,
Když tě prase napadne,
hlavou tiskáš o kombajn,
ono říká „neboj bude to fajn“.

Mozkem ti litají myšlenky,
co tomu řeknou milénky,
prase má dost síly,
chrochtá „chlape ještě chvíli“.

Probudíš se celej špatnej
prase sejmul nějaké hajnej
v práci už to taky vědí
třeba dítě něco zdědí.

Ještě bouchnout reaktor
a z děcka bude netvor
tátu mu hned odpráskli
od jinejch moc nedostal lásky

Reaktory tiše piští
mozkem někdo ve tmě mrští
padouchům je dneska hej

FREDY

Noc pro ně zhasla
slunce nerozsvítlo,
ona oněměla,
v něm se cosi zlomilo.

Život se prošoural,
mozkovou spirálou,
pistoli vzal,
se svou rozmilou.

A šli do nikam,
mlčky a spolu,
život stál sám,
a pak se pousmál.

A šel do nikam,
oni spolu,
život sám,
jen se smál, smál, smál.

Proč jsi
nepřišel
A ani – ň
Neudělal

Proč jsi
přišel
A jen skočil

Jiříček

Ani – ň
ani – ň
Ani – ň
ani – ň
Ani – ň
ani – ň
Ani – ň

Proč jsi
nepřišel
A ani – ň
neřek

Proč jsi
nepřišel
A ani – ň
Neřek

Titáni poesie

Jedu si tu svou trasu,
nemám rád blbců rasu,
jedu si z kopce,
nemám rád ani tupce.

Život je plný křížovatek,
dnes je svátek matek.

Jedu si svou oblíbenou trasu,
ufo považuju za super masu,
jedu si to z kopce,
narazil sem na obr blbečka.

Život je plný překvápек,
obr má moc narážek.

Jedu si svou špatnou trasu,
vyvázl jsem pět let basu,
jedu si to z kopce,
zabil jsem ji i toho borce.

Život je plný starostí,
jde po mě i mravnostní.

Jedu si tu svou trasu,
už neznám špatnou rasu,
jedu si pomalu z kopce,
mám štěstí na soudce.

Život je velké překvapení,
po dvou měsících za dobré chování.

Jedu si tu svou trasu,
opustil jsem basu,
jedu si z kopce,
zas nesmášim tupce.

Život je mé vysvobození,
nebo není.

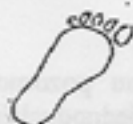
Černá

Černé nebe je nad hlavou
černou myšlenku máš
Černé je tvé čekání
na tvou černou smrt

Tvá smrt je vykoupení
Z tvých hnilobných hříchů
Tvá smrt je vykoupení
z vlastní hniloby!

Žili tady s námi

Causa Doskočil

Byl to podivín. Lidé se mu vyhýbali a my děti jsme ho brali jako klasického blázna. Zdali tomu tak skutečně bylo, zůstává otázkou. Nicméně ta postava byla plná záhad a to nás jako zvědavé školáky přitahovalo. Do školy samozřejmě vkročit nemohl, zato byl k vidění ve školní kotelně, jak hází lopatou. Zjev vstřebával uhlí, kterým topil, takže nám byl dáván za odstrašující příklad.

„Chcete mermomoci skončit kterak *pan Doskočil* ?“, ptali se nás kantoři často.

Byl nepřehlédnutelný... Nemluvil. Zbytečně negestikuloval. Projev omezoval výrazem své postavy. Tvář, zježená dva měsíce neholeným strništěm, rezignovala. Ne tak ale jeho oči. Ty strašné oči! Nehleděl jsem do nich rád a nechci je ani popisovat. Žlutošedivé spletené vlasy kadeřník zřejmě nikdy neviděl. Nosil dlouhý kabát, jehož původní barva nešla rozeznat. Vždycky a předesílám, skutečně pokaždé měl na hlavě naraženou rádiovku.

Živil se různě. Většinou příležitostnou prací a všelijak lidem pomáhal.

Často jsme ho vidali na různých místech v centru obce, jak postává s koštětem. Byl to nezdolný *génus* své doby, který nezřízeně četl a zbláznil se z toho. Výrazně převyšoval své okolí inteligencí a přesto jím „solidní“ lidé opovrhovali. Pokud byl totiž vyprovokován, nebo spíše donucen k diskusi, každý se zlou potázel. Železná logika *Doskočilových* argumentů byla pověstná.

Nežil na ulici, ale v domě po mamince. Na domě nebylo číslo, ani omítka. Plot ležel ve svých troskách a zahrada byla zpustlá. Dveře byly vždy otevřené do tmavé chodby v jejímž konci byly opřené trámy, svázané řetězem. Toto důmyslné opatření zabráňovalo vstupu nežádoucích osob. Pokud se odvážíte jít dál, otevírá se před vámi holá místnost. Uprostřed stojí kovová postel ve značném stadiu koroze přehozená dekou.

Doskočil náhodou není doma.

Monumentální stohy knih a časopisů vyplňují prostor. V oknech není sklo, ale igelit. Okna údajně rozbil budíkem, který ho rozcílil.

Společenská situace obce ho v této místnosti nezajímá. Pohybuje se na okraji reality, se kterou bojuje, z tohoto bunkru, svým způsobem.

Nezdraví!

Nedbá o sebe!

Udělá, co mu řeknou!

Diskutuje zřídka, ale když promluví, stojí to za to!

Já, tehdy žák místní ZŠ, jsem nikdy moc netoužil po tom, dávat se s ním do řeči. Několikrát k tomu však došlo. *Doskočilovy* otázky mne vždycky zaskočily nepřipraveného... „Nazdar Máňo! Proč nejědš rychlíkem?“ Jindy mi zastoupí cestu, opatrně se rozhlédne a šepem se ptá: „Vy ste se nesrazili s tou ponorkou?“ Zcela zmaten odpovídám: „Neé, proč?“... „Tako to lžěš!“, vybuchuje *Doskočil*. „Psali vo tom v rud'áku...“. Potom mi uvolňuje cestu a já mohu pokračovat v cestě.

Nebyl jsem první, ani poslední obětí jeho humoru. Pověstnými se staly noční přepady osamělých žen, kdy se slovy: „Kam déš?“ vyskočil zpoza lucerny. Pak atakoval oběti hrobovým tichem a zírající strnul. Šokovaná žena se s náhkem dala na útěk a zanechala *Doskočila* osudu. Podivín *Doskočil* se oklepal a stáhnul za další lucernu.

Velkou pozornost také vzbudil svým sadařským experimentem. Tato revoluční metoda spočívala v jednoduchém principu: stromky zasadil korunou do země a kořeny žalostně čněly do vzduchu. Pak se na potkání pyšně chlubil svou novou alejí. Posílen těmito úspěchy se rozhodl o svých výsledcích informovat nejvyšší kruhy. Zaslal proto prezidentu republiky balíček obsahující jeho nejnovější objev. A sice bramboru zkříženou s pampeliškou. Nutno ovšem dodat, že zásilka byla zajištěna a otevřena už na místní poště. *Géníus* nedbaje na závistivce, se s chutí vrhnul do dalších experimentů.

12. 6. 1978 ? Zasedání MNV ve V. P., záznam z jednání /causa Doskočil/.

Soudruh XY: „Soudruzi, přátelé, řešme to! Doskočil se definitivně vymknul kontrolé, stal se tentóó ..., hmmm, jak bych vám to řek, soudruzi.... Jo! Zkrátka, stal se nebezpečným sobě, nám i celé vesnici!!! Je to individuum. Navrhuji jednat rychle, nešš nám přeroste přes hlavu. Jako ty jeho stromy! To je vše. Děkuji soudruzi.“

Pan YX: „Mnóó, jestli k tomu jako jó něco můžu... jakó tó. No já teda nevím, soudruzi. Je to blázen, to teda jako jó. Vo tom teda není sporu, to jó. Ale co my s tím zmůžem? No, to mi teda fakt není jasný. To teda nevím. Prostě nevím...“

Soudruh XX: Tak teda soudruzi! Proboha! Pardon. Za stranu! Dyť je to skandál! Ten člověk soustavně hanobí tvář naší obce! A to teda néé, soudruzi! Já navrhuju jedno. Umístit ho do obecního bytu. Tam bude definitivně pod kontrolou a když nepřestane dělat ty svý kravinky, táák...

Soudruh XY: Tak anó, správně! Pokračuj, soudruhu!

Soudruh XX: Mnóóó..., jestli toho skutečně nenechá.... Navrhuji, soudruzi, ústav, léčbu, cokoliv, hlavně, když zmizne z vesnice.

Pan YX: Tak v tomhle teda nejedu, soudruzi.

Soudruh XY: „Nemusíš. Má k tomu ještě někdo něco?... Nikdo se nehlásí? Návrh soudruha XX se přijímá. Obecní byt, a pak se uvidí. Děkuji soudruzi.“

Stala se hanba. Doskočil se musel rozloučit se svým domem a hlavně tolik milovaným sadem. Pod přísným dohledem proběhlo stěhování do obecního. Tento vlhký, suterénní byt se nacházel naproti škole a hrozilo vážné nebezpečí negativního vlivu na žáky. Doskočilovi opět důrazně zakázali komunikovat s dětmi a používat vchod z hlavní ulice. Domů musel tedy chodit přes dvůr, abychom ho nezahlédli. Oto víc přitahoval nechtěnou pozornost různých úřadů, které se o něho chtěly starat.

Je v šachu. Stále čte. Kvanta jeho novin, časopisů, knih přesahují kapacitu bytu. Tou dobou ho mám potkat znovu. Naposled.

Výprava je stanovena na velkou přestávku a jdu do toho ještě s Martinem P.. Proniknout na dvorek není problém. Vrata se nezamkají. Několik metrů přes mírně svažitou plochu. „Tam dole vole“ ukazuje Martin na jedno z oken skoro u země. Pokračujeme velmi obezřetně. Doskočil může být doslova všude. Stojím před oknem. Napětí mi bere dech, ale to co vidím uvnitř stojí za to. Prosnulé štosy tiskovin jsou doslova všude. Uprostřed kovová postel. Je tam dost šero, takže musím blíž. Nyní jsem nalepen přímo na skle. *Doskočil!* Leží na prýčně a zírá na mne. Ohromen nejsem schopen pohybu, kdežto on hbitě vstává a jde přímo ke mně. Vteřina - věčnost. *Géníus* přede mnou. Omšelý kabát. Dlouhý, šedivý rozruc deroucí se zpod rádiovky. A oči. Ty nepozemské oči.

Mežloun

Hon na čarodějnice

Základní představou o tom, jak se během téměř tří století církev zbavovala „čarodějnic a čarodějů“, nám dal známý román a film *Kladivo na čarodějnice*. Smrtící hranice ale nehořely jenom v Evropě – Dábel totiž posedl i nešťastníky v zámoří. Co dalšího chybělo v učebnicích dějepisu?

Jak vůbec začal hon na čarodějnice? Kde se poprvé vynořila ta odpudivá myšlenka, která nakonec stála život stovky a tisíce nešťastníků? A jakou roli sehrála inkvizice? Středověká inkvizice byla původně namířena proti kacířům – heretikům, kteří popírali určitá církevní dogmata, usilovali o nápravu církve, nebo úplně odmítli křesťanství. To bylo pro církev naprosto nepřijatelné, protože se tím oslabovala její moc. Zavedení biskupské inkvizice nemělo příliš velkou účinnost, proto byla vyhlášena nová instituce pod papežovou přímou patronací – papežská inkvizice. Ta se měla stát nejen hrůznou zbraní k potírání kacířství, ale hlavně k posílení moci představitelů církve i na úkor světských vládců.

Předními papežskými inkvizitory byli jmenováni především členové dominikánského řádu, často posměšně označováni jako „páni psi“. Dominikáni dostali časem do znaku psi hlavu s hořící pochodní v tlamě, jako by tento znak symbolizoval podivnou roli tohoto mnišského řádu v honu na kacíře a později na čarodějnice.

Kacířské sekty neúčinkují, zkusíme čaroděje...

I přesto, že byly z nejvyšších míst o kacířích rozšiřovány nehorázné výmysly o různých orgiích, ke kterým mělo docházet v „kacířských sektách“, v řadách prostých věřících se celé tažení proti kacířům míjelo účinkem. Inkvizitoři tak sáhli po daleko účinnější zbraní – čarodějnictví. Lidé povětšinou věřili, že lze pomocí různých čarodějných prostředků uškodit na zdraví, majetku i životě. Pro inkvizitory pak nebylo už tak těžké vyvolat v lidech strach a nenávisť vůči údajným čarodějům a čarodějnicím a rozpoutat tak teror téměř po celé Evropě.

Pověry o čarodějnictví podporovali svými vědeckými traktáty i přední teologové jako Tomáš Akvinský, Martin Luther nebo Jan Kalvín. Ovšem daleko významnější bylo vydání „nejděsivější a nejstrašnější“ inkunábule – *Kladiva na čarodějnice* která se dočkala v poměrně krátké době neobvykle vysokého počtu vydání. Její autoři Jindřich Institoris a Jakub Sprenger v ní vylíčili rejdy a praktiky čarodějnic, jakož i jejich následné odhalení proces s nimi, podle kterého pak inkvizitoři v praxi postupovali. Vydáním *Kladiva* společně s „Čarodějnickou bulou“ papeže Inocence VIII. se rozpoutal masový hon na čarodějnice.

Jak se zbavit manžela

Společně s papežskou inkvizicí byly zakládány zvláštní soudní tribunály – inkviziční soudy, které měly zcela jiný a daleko tvrdší průběh než dosavadní církevní soudy. K zahájení inkvizičního soudu nebylo potřeba podání formální obžaloby. Stačila pouhá pomluva nebo tehdy velmi rozšířené udání. Obviněný nevěděl, kdo ho udal, a zpočátku ani netušil, z čeho je obviňován. Výpovědi svědků nesměl znát a kdo vypovídal v jeho prospěch nebo ho obhajoval, byl brzy obžalován také. Inkvizitoři nepotřebovali uvádět proti obviněnému žádné objektivní důkazy. Cílem výslechu bylo přiznání viny, které postačovalo k vynesení rozsudku.

Při výslechu sehrála ohavnou a krutou roli tortura. To bylo legalizované duševní a tělesné mučení, při kterém bylo vše povoleno, zvláště když šlo o tak ohavný zločin, jakým bylo kacířství, natož pak čarodějnictví. Tortura bezpečně vynutila z mučených lidí přiznání i jména dalších podezřelých. Proces, který byl zahájen s jedním obviněným, se tak rozrůstal do obldných rozměrů, kdy si nikdo nemohl být jistý, zda nebude v kteroukoliv dobu odveden do mučírny před inkviziční tribunál.

Pokračování příště ... ▶▶▶▶

Jak to všechno začalo, aneb stigma undergroundu v naší obci III.

Laskavý čtenář promine, ale nebudu se zde zabývat všemi, jistě zajímavými, avšak v celku nepodstatnými okolnostmi zmíněného odpoledne. Stručně: Ač to zní neuvěřitelně, všichni účastníci přípravné akce se večera dožili a dokonce se jim podařilo splnit všechny stanovené cíle.

Hoši mohli být se sebou spokojeni. Nestává se to často, ale tentokrát odvedli dobrou práci.

Mr. Frankenstein dokonce později prohlásil, že ačkoliv si z celého odpoledne pamatuje akorát jakousi žlutou čmouhu (zřejmě slunce, nebo Škemrákova palice?...kdo ví?), má velmi dobrý pocit z toho, jak to všechno hladce proběhlo. Co měl vlastně na mysli ponechme stranou, faktem zůstává, že všichni na tom zas tak dobře nebyli.

Například Jarda Děvče začal v 18³⁷ nekontrolovatelně zvracet, k čemuž se mu v 18³⁹ přidala celkem solidní běhavka, takže měl až do rána co dělat. Zanechme však již hloupostí a pojďme k meditaci kalby ...

30. dubna 1999, 21⁰⁰ (chronologicky potvrzeno).

Místo, které ještě před několika hodinami ospale hostilo několik zevlů, se mocně probudilo.

Prtničtí si odpoledne, pokud spatřili Škemreho a jeho partu, možná ani neodpověděli, zato teď jim naskakuje husí kůže. Důkladně zamykají dveře svých domečků, na skvěle upravených zahradách dnes nikdo negriluje. Opatrně vykukují zpoza stažených rolet, nechápajíc, co se vlastně v jejich nebohých Prtnici děje. No, do prdele! Co je zase tohle?!

Vesnici se šinou divoké tlupy zjevů, čoudící otřískané škodlivky, smečky paříčských psů, potkani, tarantule, jejich páni a paničky. Zbloudilá skupina horských cyklistů se odevzdaně nechává unášet touto bizarní masou, rezignujíc na svůj původní cíl. Tím vším se v pekelném řevu svých strojů prodírají motorkáři všech druhů, ras a vyznání. Převažují ovšem babetáři a fichtláci, kteří se pohybují důmyslně ukryti v oblacích vlastních exhalátů.

Jako by na večerní obloze svítil nápis: **Lehkoživkové přit'te ke Škemrákovi na marýnu !**

A tak jsou tady. Nikdo a nic je nemůže zastavit. Vypadají docela jako pohrobci Josefa Luxe, až na to, že moc klidní nejsou. Ale síla to je. A obrovská. A prtničtí to moc dobře vědí. Mumlajíc nesrozumitelné nadávky, zuřivě vytáčejí číslo Policie České republiky. Jenže policajti to jako na potvoru zrovna neberou, protože v televizi běží Modrá laguna a náčelník vyvěsil telefon.

Nahoře u maringotky se právě rozjíždí Sabbath. Ano, tady je to místo, kde můžeš odhodit všechna břemena všedního dne. Tento večer je totiž Sabbath, takže se chovej jako zvíře, všichni to od tebe očekávají. Ti co jsou tady, přišli slavit Sabbath, nepochybují, tak nepochybuj taky a vkroč mezi nás. Najdi své místo v rituálu dnešní noci.

pokračování příště...

Μελουν

Fantomová bolest

Role mozku při vnímání bolesti

Fantom je česky přelud. Možná, že nejznámější užití tohoto slova je ve Fantomu opery, úspěšném detektivním románu o neznámém přeludu pohybujícím se v pařížské opeře. Fantom obecně znamená, že něco, co vnímáme, nemá materiální základ.

V medicíně se slovo fantom užívá pro vnímání neexistujících částí těla, které jsou ale „zapamatovány“ – reprezentovány v našem mozku. Např. amputované končetiny nadále vnímáme, jako by skutečně existovaly. Proto se také vytvořil termín „fantomová končetina“. Fantomová bolest pochází z již neexistujících částí těla, které ovšem už měly v mozku svoji projekci. Po amputaci pacient končetinu cítí, jako by stále existovala, vnímá v ní všechny pocity – teplo, chlad, dotek, polohu, objem, délku, pohyby i bolest.

Fantomovou bolest, která je častým následkem těchto chirurgických zákroků, pociťuje po amputaci až 70% lidí nezávisle na části těla, věku a pohlaví. Může se vyskytnout nejen po amputaci končetin, ale také části hrudníku, viscerálních orgánů, očí nebo zubů.

Fenomén fantomové bolesti popsal již r. 1551 francouzský válečný chirurg Ambroise Paré, který si všiml, že si pacienti dlouho po amputaci stěžují na těžkou bolest ve ztracené části končetiny. Tento fenomén se stal známým i v literatuře, protože mnozí literáti měli osobní zkušenosti s amputací, např. René Descartes, Herman Melville, H. Ch. Andersen.

Je vhodné rozlišovat mezi fantomovou končetinou (jakékoliv pocity ze ztracené končetiny kromě bolesti) a fantomovou bolestí, což je bolestivé vnímání, které se vztahuje k amputované končetině. Podobně jako po ztrátě končetin

existuje fantomová bolest i po amputaci penisu. Pacient v něm dokonce cítí erekci. Fantomová menstruace se vyskytuje i po hysterektomii (chirurgické odstranění dělohy), kdy ženy pociťují veškeré příznaky menstruace, která však nemůže nastat.

Představa o fantomových částech těla a fantomových bolestech z nich vznikajících vychází z faktu, že veškerá vnímavost a citlivost, včetně bolestivého čítí, se zapamatovává v mozku. V něm se vytváří určitý engram paměti, ze kterého se zpětně vybavují různé vjemy. To je představa, která existuje dlouho, a zřejmě je i pravdivá. Ovšem v poslední době k ní přibýlo několik záhad.

První spočívá v tom, že při přetěti zadních míšních kořenů (deafferentaci), které přivádějí bolestivý vjem do míchy, se vnímání bolesti z této deafferentované končetiny zvyšuje místo toho, aby se logicky snižovalo, protože bolestivé dráždění by se nemělo do míchy nikud dostat, z ní by samozřejmě nemělo pokračovat ani do mozku. Místo, aby došlo k útlumu bolesti, bolest se naopak zvyšuje, je nesnesitelná, takže zvířata i lidé se postižené končetiny chtějí zbavit, kousou si prsty, a dokonce si nechávají příslušnou končetinu amputovat, aby je nebolo. Nicméně i po amputaci se bolesti mohou objevit znovu, někdy za delší dobu. Amputace je k ničemu zřejmě proto, že fixovaný engram v mozku vyvolá úplně stejné bolesti, jako byly ty předtím.

Ještě větší záhadou je, že se fantomová bolest objevuje i u vrozeného chybění končetin, kterému se říká amelie. Někdy vzniká bolest, která je stejně nesnesitelná jako bolest v normálně vyvinutých končetinách. Zajímavé

je, že fantomovou končetinu cítí asi 25% dětí s amelií a u 13% z nich se objevuje i fantomová bolest. Především si musíme položit otázku, proč se fantomové vnímání neprojevuje u všech postižených, proč jenom u 25% a proč se jenom u 13% z nich objeví fantomová bolest. Druhá záhada je, proč se vůbec objeví.

Odpověď budeme muset hledat zřejmě v embryonálním životě, v zárodečném vývoji, kdy vznikají základy jednotlivých končetin a kdy už tyto základy vytvářejí v mozku určité projekce, které vedou k tomu, že mozek má paměť jak pro základy končetin, tak i pro fenomény, jako jsou teplo, chlad a bolest.

Neurofyzikologové tedy stojí před obrovskou záhadou. Pokoušejí se ji řešit tím, že všechny vlastnosti této bolesti velice podrobně zkoumají. Ukázalo se, že po deafferentaci se aktivita neuronů v míše, v talamu a mozkové kůře uspořádá do jakéhosi organizovaného vzorce neuronální aktivity. Tato aktivita je pravidelná. Vše velmi připomíná určitou organizaci aktivity při epilepsii, kdy rovněž vzniká obrovská synchronizace neuronální aktivity, která vede k epileptickému záchvatu. Stejně uspořádání aktivity v talamu a mozkové kůře je i při dalších onemocněních, jako jsou Parkinsonova choroba, schizofrenie, deprese a jiné psychotické stavy.

Je tedy vidět, že jestliže se určitý chaos, který v biologii vládne, nějakým způsobem uspořádá, vždy to má patolo- gický následek. Je to podobné jako ve společnosti. Příliš organizovaná společnost nakonec vede k totalitě. To je patologie společenská, kdežto výše uvedeně choroby představují patologie biologickou.

Fantomová bolest nám skýtá obrovské možnosti studia mnoha záhad bolesti a nervové činnosti.

Zdroj: VESMÍR 9/2000

Země jako vesnice

Kdyby se celá populace planety Země smrskla na vesnici o stu obyvatel, kde by však zůstal zachován poměr všech lidských odlišností - jak by potom tahle maličkatá, různorodá vesnička vypadala?

Tak to přesně bylo předmětem pátrání Philipa M. Hartera, lékaře z nemocnice u Stanfordské univerzity. Tady jsou výsledky jeho výzkumu:

Ve vesnici by žilo:

- 55 Asiatů, 21 Evropanů, 14 obyvatel západní polokoule, 8 Afričanů
- 52 žen, 48 mužů
- 30 bělochů, 70 ostatních ras
- 30 křesťanů, 70 osob jiného vyznání
- 89 heterosexuálů, 11 homosexuálů
- 6 lidí by vlastnilo veškerý světový majetek
- 6 by bylo z USA
- 80 by žilo v domě, který by neodpovídal standardu
- 70 by neumělo číst
- 50 by trpělo podvýživou
- 1 by byl na prahu smrti
- 1 by byla těhotná
- 1 by měl vysokoškolské vzdělání
- 1 by vlastnil počítač

Následující je pouze anonymní interpretace výše uvedených faktů:

Přemýšlejte o tom výše uvedeným způsobem:

1. Žijete-li v pěkném bytě, máte-li dost jídla a umíte-li číst, jste členem velmi úzké skupiny.
2. Pokud se vzbudíte toto ráno a budete více zdraví než nemocní, jste šťastnější, než celý milión lidí, který nepřežije tento týden.
3. Pokud jste nikdy nebyl v bitvě, nezažil osamělost uvěznění, utrpení mučení, nebo se- vření hladu...jste na tom lépe, než 500 miliónů lidí tohoto světa
4. Pokud můžete chodit do kostela na mše, aniž by jste se obávali ponížení, ztracení, mučení nebo smrti, jste šťastnější než miliarda lidí, kteří nemají to štěstí.
5. Pokud máte jídlo v lednici, oblečení na sobě, střechu nad hlavou a kde spát... jste bo- hatší než 75% lidí na této planetě.
6. Máte-li peníze v bance, ve své peněženke a střádáte si do kasičky, jste mezi 8% nej- bohatších lidí světa.
7. Pokud jsou vaši rodiče na živu a svoji...jste velmi vzácný případ.
8. Držíte-li hlavu zpřima, s úsměvem na tváři a jste skutečně vděční... jste požehnání, protože většina lidí má tu možnost, ale nedělá to.
9. Držíte-li něčí ruku, objímáte-li někoho nebo se jen dotýkáte jeho ramene, jste požehnání, protože umíte nabídnout léčivý dotek.
10. Pokud můžete číst tuto zprávu, jste požehnání dvakrát, protože na vás někdo myslel.

A co víc, jste šťastnější než dvě miliardy lidí, kteří nedokážou číst vůbec.

Mějte hezký den, spočítejte si svá požehnání a připomeňte všem ostatním, jaké mají vlastně štěstí.

Zdroj: Lunární kalendář Krásné paní a publikace Rok 2002

